

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Daňkovou v právní věci **žalobce O.L.**, bytem..., Slovenská republika, *zastoupeného JUDr. Robertem Lososem, advokátem se sídlem Plzeň, nám. Republiky 3*, proti **žalovanému Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.září 2011, čj. DSH/7700/11

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 27.9.2011 č.j. DSH/7700/11 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci náklady řízení ve výši 7.800 Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Roberta Lososa, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Městský úřad Klatovy, odbor dopravy - dopravní úřad, (dále jen „*městský úřad*“) rozhodnutím ze dne 5. 5. 2011, č.j. OD/5039/11/Kk, (dále jen „*rozhodnutí městského úřadu*“) uznal O.L., (dále jen „*žalobce*“) vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 22 odst. 1 písm. a) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*přestupkový zákon*“), v souvislosti s porušením ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o silničním provozu*“). Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že „Dne 24. 3. 2011 v cca 07:50 hod řídil po silnici č. I/22 v Klatovech, v ulici Domažlická, ve směru jízdy na Domažlice nákladní soupravu složenou z nákladního automobilu tovární značky IVECO STRALIS, státní poznávací značky

(dále jen spz) ... a přívěsu tovární značky SVAN, spz..., která byla z důvodu poškozeného čelního skla nákladního automobilu se dvěma prasklinami ve stírané ploše v dálce cca 40 cm, prasklin brzdových kotoučů přední řiditelné nápravy nákladního automobilu, které zasahovaly do okrajů brzdových kotoučů a jejich délka přesahovala 2/3 šířky povrchu kotouče a popraskaného skla levého předního světlometu nákladního automobilu, které bylo přelepeno průhlednou lepicí páskou, technicky nezpůsobilá k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožovala ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích." Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 6.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na území České republiky na dobu šesti měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 27. 9. 2011, č.j. DSH/7700/11 (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu zamítl a toto rozhodnutí potvrdil.

Žalobce se žalobou ze dne 20. 10. 2011 domáhal zrušení napadeného rozhodnutí i rozhodnutí městského úřadu a přiznání práva na náhradu nákladů řízení.

Žalobu odůvodnil tím, že městský úřad jednal podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona v jeho nepřítomnosti za situace, kdy byl reálně ohrožen mimo jiné sankcí zákazu řízení, což je výrazný zásah do práv žalobce a řidiče. Žalobce tak nemohl zejména před městským úřadem pro svou nepřítomnost uplatnit svoji obranu, nemohl například požadovat vypracování znaleckého posudku na technický stav jím řízeného vozidla a správní orgán rozhodl bez ingerence znalce s tvrzením, že jeho odborné znalosti postačují k vyřešení nejen otázek právních, ale i odborně technických.

Žalovaný dospěl k závěru, že předvolání žalobce k ústnímu jednání, které 14. 4. 2011 dle tvrzení žalobce v rozporu s určením podepsala jeho dcera, bylo doručeno řádně do vlastních rukou žalobce. Tento závěr žalovaný opírá o přesvědčení, že poskytovatel poštovních služeb na území Slovenska nepochybil a zásilku doručil řádně a shodně podle pokynů odesílatele. Zároveň žalovaný tvrdí, že porovnáním vlastnoručních podpisů žalobce se sporným podpisem na předvolání k ústnímu jednání se tyto neliší a že proto žalobce musel vlastnoručně písemností s předvoláním k ústnímu jednání k 5.5.2011 převzít a bez omluvy se nedostavit. Žalovaný se blíže argumentací žalobce, že v den 14. 4. 2011 se v místě bydliště pro nepřítomnost na zahraniční pracovní cestě nenacházel, nezabýval. Žalobce se domnívá, že městský úřad, který jednal v jeho nepřítomnosti, porušil jeho práva a žalovaný, který rozhodnutí prvoinstančního orgánu potvrdil, zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších novel (dále jen „správní řád“), má správní orgán postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. To však v dané věci nenastalo, neboť žalobce při projednání věci nemohl pro svou nepřítomnost uplatnit svoji obranu. Pokud je napadené rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, soud tuto skutečnost zjišťuje ex offio a nepřezkoumatelnost rozhodnutí je pojmově spjata s jeho soudním přezkumem. Pokud není

správní rozhodnutí přezkoumatelné, soud jej zruší, aniž by se námitkami v žalobě musel věcně zabývat.

Žalovaný v písemném stanovisku uvedl, že považuje žalobu za nedůvodnou, a proto navrhuje její zamítnutí. K námitce, že předvolání k ústnímu jednání na den 5. 5. 2011 převzala dne 14. 4. 2011 žalobcova dcera, žalovaný odkázal mimo napadeného rozhodnutí i na usnesení městského úřadu č.j. OD/6189/11/Kk ze dne 6. 6. 2011 a na něj navazující rozhodnutí žalovaného č.j. DSH/8692/11 ze dne 1. 8. 2011, kde se otázkou doručení zabýval v rámci žádosti o prohlášení neplatnosti doručení. Žalovaný poukázal na to, že je především na osobě, která zpochybňuje doručení, aby unesla břemeno tvrzení a především důkazní břemeno. Na doručence k předvolání k ústnímu jednání je evidentně podpis shodný např. s plnou mocí ze dne 18.4.2011. Žalobce sice tvrdí, že podpis není jeho, ale jeho dcery, toto své tvrzení nijak nedokládá, např. ověřeným podpisem jeho dcery. Žalobce rovněž tvrdil, že dne 14. 4. 2011 byl na zahraniční cestě, což opět nikterak nedokládá. Žalovaný má za to, že žalobce neunesl ke svému tvrzení, že předvolání k ústnímu jednání nepřevzal, důkazní břemeno. Dále poukázal na skutečnost, že k převzetí předvolání mělo dojít dne 14. 4. 2011 a ústní jednání se konalo až dne 5. 5. 2011. Klade otázku, proč dcera žalobce nepředala za těchto 20 dní žalobci převzatou písemnost a co s uvedenou písemností učinila. Z uvedených důvodů má žalovaný za to, že ústní jednání bylo konáno v souladu s ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona v nepřítomnosti žalobce a žalobce přitom nebyl zkrácen na svých právech. V té souvislosti poukázal rovněž na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku č.j. 8 As 97/2011 - 38 ze dne 7. 2. 2012. K námitce, že ve věci měl být ustanoven znalec, žalovaný uvedl, že skutkový stav věci je z pořízených fotografií zcela jednoznačný. Skutkový stav věci tak byl zjištěn tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti.

Řízení ve správním soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí samosoudkyně vycházela ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a napadené výroky rozhodnutí přezkoumala v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Jelikož samosoudkyně shledala důvodnost žalobcovy námitky o podstatném porušení ustanovení o řízení (§ 74 odst. 1 s.ř.s., jak bude uvedeno dále) ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., rozhodla o věci samé bez jednání v souladu s ust. § 52 odst. 2 s.ř.s., i když žalobce na jednání trval.

Z obsahu žalovaným předloženého správního spisu vyplývá, že přípisem ze dne 4.4. 2011 oznámil městský úřad žalobci zahájení řízení pro přestupek dle § 22 odst. 1 písm. a) bodu 3 přestupkového zákona a zároveň jej předvolal k ústnímu jednání na den 2.5.2011. K písemnosti je připojen originál mezinárodní dodejky. Z ní plyne, že písemnost byla adresována žalobci doporučeně s ověřeným dodáním. V části „Doplní se v místě určení“, je vyznačeno, že zásilka byla řádně doručena, rubrika „Datum a podpis“ je prázdná a v další rubrice „Přepis jména adresáta tiskacím písmem“ je vepsán datum „14.4.11“ a nečitelný podpis. Dodejka obsahuje razítko pošty Púchov s datem 14.4.2011 a paraфу.

V protokolu o průběhu a obsahu ústního jednání o přestupku ze dne 2.5.2011 je konstatováno, že se žalobce, ač řádně a včas předvolán, bez náležité omluvy nebo důležitého

důvodu nedostavil, proto městský úřad přistoupil v souladu s ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona k projednání věci v jeho nepřítomnosti.

Městský úřad vyhotovil dne 5.5.2011 rozhodnutí s výrokem popsaných v prvním odstavci odůvodnění tohoto rozsudku, které podrobně odůvodnil. Žalobce jej podle doručenky převzal dne 19.5.2011 a stávající zástupce žalobce na základě plné moci žalobcem udělené dne 18.5.2011 a téhož dne doručené městskému úřadu převzal rozhodnutí dne 18.5.2011.

V podaném odvolání žalobce namítal, že předvolání k ústnímu jednání dne 14.4.2011 v rozporu s určením podepsala jeho dcera za přispění pochybení poštovního doručovatele na Slovensku. V místě svého bydliště se zdržuje zřídka, je řidičem z povolání pravidelně vysílaným na zahraniční pracovní cesty. O zahájení řízení a termínu ústního jednání se z důvodu dlouhodobé pracovní cesty nemohl dozvědět a ústní jednání proběhlo v rozporu s § 74 odst. 1 přestupkového zákona. Stejným podáním žádal o určení neplatnosti doručení a o prominutí zmeškání úkonu.

Usnesením ze dne 6.6.2011 městský úřad zamítl žádost o prohlášení neplatnosti doručení. Vyhodnotil ji jako účelovou, protože převzetí písemnosti dne 14.4.2011 je na doručence potvrzeno podpisem žalobce, který se shoduje s jeho ostatními podpisy ve spisu.

Odvolání proti posledně uvedenému usnesení žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 1.8.2011. Výrok odůvodnil tím, že *„Podpisy se, i dle názoru odvolacího správního orgánu, razantně neliší. Nutno dodat, že jak na doručence k oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání, tak na doručence k rozhodnutí o přestupku, bylo správním orgánem I. instance zaškrtnuto políčko „doporučeně“ a „ověřené dodání“. Tedy šlo o doporučenou zásilku do vlastních rukou odvolatele. Zásilka musela být vydána adresátovi po předložení dokladu totožnosti. Tedy odvolateli.“*

Rozhodnutím ze dne 27. 9. 2011, č.j. DSH/7700/11 žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu zamítl a toto rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že *„důvody pro projednání přestupkového jednání v nepřítomnosti odvolatele dány byly. Ze spisu bylo zjištěno, že správní orgán I. instance vydal na základě podané žádosti (jedna z odvolacích námitek) dne 8.6.2011 usnesení, kterým žádost o prohlášení neplatnosti doručení zamítá. Proti tomuto si odvolatel podal odvolání, o němž rozhodoval zdejší odvolací správní orgán pod č.j. DSH/8692/11. Odvolací správní orgán zde konstatoval, že nebyly shledány pochybnosti o řádném doručení písemnosti s předvolávkou přímo odvolateli. Byly komparovány podpisy na písemnostech, kde se odvolatel podepisoval (oznámení přestupku od Policie ČR, protokol o silniční technické kontrole/seznam kontrolních položek, potvrzení o převzetí kauce, doručenka z rozhodnutí o přestupku a plná moc ze dne 18.4.2011) a porovnány s podpisem na oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání a shledal, že tyto se shodují, pak tento závěr řádně odůvodnil. Podpisy se, i dle názoru odvolacího správního orgánu, neliší. Na doručence k oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání a na doručence k napadenému rozhodnutí o přestupku, bylo správním orgánem I. instance zaškrtnuto políčko "doporučeně" a "ověřené dodání". Tedy šlo o doporučenou zásilku do vlastních rukou odvolatele. Zásilka musela být vydána adresátovi po předložení dokladu totožnosti. Tedy odvolateli. Jelikož bylo odvolateli*

doručeno v souladu se zákonem (přímo jemu), a tedy se s termínem ústního jednání řádně seznámil a jelikož se nedostavil bez omluvy či důležitého důvodu, pak byly splněny podmínky dle ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona k projednání věci v nepřítomnosti odvolatele.“

Důvodnost žaloby soud posuzoval na základě následujících úvah.

Žalobce především v žalobě tvrdil, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože správní orgány nepostupovaly ve smyslu § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť žalobce při projednání věci nemohl pro svou nepřítomnost uplatnit svoji obranu.

Podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.* Žalobce v žalobě nespecifikoval druh nepřezkoumatelnosti, kterou podle jeho názoru napadené rozhodnutí trpí. Z obsahu žaloby lze dovodit, že měl na mysli nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud k problematice nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů zaujal právní názor v řadě svých rozsudků. Např. v rozsudku ze dne 24.3.2009, č.j. 2Afs 33/2009-49, uvedl: *„Dle ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu či nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný tamtéž pod č. 85 ve svazku č. 8) je povinností soudu rozsudek odůvodnit tak, aby z něj vyplýval vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Porušení této povinnosti vede ve svých důsledcích k porušení základních principů právního státu a práva na spravedlivý proces. Ve stejném duchu se odvíjí i rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, a ze dne 25. 11. 2004, č. j. 7 Afs 3/2003 – 93; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Závěry plynoucí z těchto rozsudků lze shrnout tak, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů je dána tehdy, pokud z odůvodnění rozsudku není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené. To se týká zejména případů, kde jde o argumentaci, na níž leží základ žaloby účastníka a z jeho pohledu jde o argumentaci klíčovou. Pokud k takové argumentaci soud pouze uvede, že je nesprávná, aniž by uvedl, v čem nesprávnost spatřuje, pak je rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí nelze ovšem zaměňovat za nesouhlas účastníka se skutkovými závěry a s právním hodnocením věci soudem.“*

Byť se v případě výše uvedeném vyslovený právní názor týkal rozhodnutí soudu, zcela nepochybně dopadá i na rozhodnutí správních orgánů. Nazíraje ze stejných úhlů pohledu pak soud neshledal napadené rozhodnutí (ba ani rozhodnutí magistrátu) nepřezkoumatelným.

Z napadeného rozhodnutí je jednoznačně seznatelné, že žalovaný posoudil podmínky pro postup městského úřadu dle § 74 odst. 1 přestupkového zákona jako splněné, neboť podle jeho názoru nebyly shledány pochybnosti o řádném doručení písemnosti s předvolávkou

přímo žalobci. Řádné doručení pak dovozoval jednak ze srovnání žalobcova podpisu na mezinárodní doručence dokumentující doručení předvolání k ústnímu jednání s jeho podpisy na jiných písemnostech, jednak ze skutečnosti, že s ohledem na dispozici městského úřadu pro doručení zásilky („doporučeně“ a „ověřené dodání“), musela být zásilka vydána přímo adresátovi po předložení dokladu totožnosti. Napadené rozhodnutí je řádně odůvodněné a nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů netrpí.

Zda je závěr žalovaného o řádném doručení předvolání žalobci a o zákonnosti postupu podle § 74 odst. 1 přestupkového zákona legální s otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů nesouvisí. Porušení § 3 správního řádu v důsledku projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného, aniž jsou k takovému postupu splněny zákonné podmínky, však může být jinou vadou řízení, než je upravena v § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., jak soud dále vyloží.

Žalobce ve stěžijním žalobním bodu tvrdí, že mu v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí byla odepřena možnost řádně hájit svá práva (resp. upřeno právo na spravedlivý proces), protože městský úřad provedl ústní jednání v jeho nepřítomnosti, ač nebyly splněny zákonné důvody pro takový postup.

Podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) *má každý právo, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.*

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11.3.2004, sp.zn. II.ÚS 788/02, konstatoval, že „Práva garantovaná v čl. 38 odst. 2 Listiny se vztahují na řízení, v němž je rozhodováno o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy, tj. i na řízení o přestupcích před nalézacím správním orgánem...“ (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Shodný právní názor zaujal též Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č.j. 7 As 28/2009- 99 ze dne 14.5.2009 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz).

Čl. 38 odst. 2 Listiny je promítnut do ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Podle něj *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14.5.2009, č.j. 7 As 28/2009-99, konstatoval, že „Zákon o přestupcích koncipuje řízení o přestupku v prvním stupni jako řízení s ústním jednáním za přítomnosti obviněného z přestupku. Ústním projednáním přestupku před správním orgánem I. stupně za účasti řádně předvolaného účastníka je tedy sledována a také garantována právní jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevin, jakož i právo na spravedlivý proces. Vzhledem ke klíčovému významu ústního jednání v přestupkovém řízení a se zřetelem k závažnosti následků nedostavení se k tomuto jednání má zásadní význam (mimo řádného předvolání k projednání přestupku) i řádné posuzování dalších zákonných podmínek umožňujících projednat věc v nepřítomnosti obviněného z přestupku (odmítnutí obviněného dostavit se k projednání věci nebo nedostavení se obviněného z přestupku bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu).“

Významem shora citovaného ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona v přestupkovém řízení a otázkou prokazování doručení předvolání obviněného k ústnímu jednání se zabýval Ústavní soud v nálezu výše uvedeném ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02. V něm jednak uvedl, že pokud by se ústní jednání konalo v nepřítomnosti obviněného, aniž by byly splněny podmínky § 74 zákona o přestupcích, došlo by k porušení jeho základního práva podle čl. 38 odst. 2 Listiny, jednak dopěl k závěru, že pochybnosti stran řádného předvolání obviněného z přestupku nutně musí vést k závěru, že řádně předvolán nebyl. I v oblasti správního trestání platí princip presumpce nevinoty a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného. Vedle toho pochybnosti o tom, zda byl obviněný k ústnímu projednání přestupku řádně předvolán, tj. zda měl možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, k důkazům o nich, a možnost navrhnout důkazy na svou obhajobu, postihují ve svém důsledku i zjištěný skutkový stav věci, který se stal podkladem pro správní rozhodnutí. Zdejší soud se se závěry Ústavního soudu zcela ztotožňuje.

Mezi účastníky řízení bylo sporné, zda žalobci byla řádně doručena listina obsahující sdělení o zahájení přestupkového řízení a o předvolání k ústnímu jednání na den 2.5.2011 (dále jen „předvolání“). Rozhodnou otázkou bylo, zda se správním orgánům podařilo prokázat doručení předvolání žalobci, nebo zda se jim to s ohledem na tvrzení žalobce prokázat nepodařilo a bylo nutné k prokázání jeho doručení provést důkazy další.

Podle § 19 odst. 6 správního řádu *je-li pro řízení třeba, aby bylo doručení doloženo, musí být zajištěn písemný doklad stvrzující, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo. Nelze-li doručení prokázat, je nutno doručit opakovaně. Písemného dokladu o doručení nebo dodání však není zapotřebí, je-li z postupu účastníka řízení v řízení zjevné, že mu bylo doručeno.*

V žalobcově případě bylo předvolání doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, přičemž dokladem o doručení byla mezinárodní doručenka dokumentující převzetí doručované písemnosti dne 14.4.2011 stvrzená podpisem.

Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 - 82 (dostupný na www.nssoud.cz), uvedl, že veřejnou listinou byla poštovní doručenka pouze do 1. 7. 2000, kdy byl poštovní řád zrušen zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách. Po tomto datu přestaly být poštovní doručenky veřejnou listinou a staly se toliko listinou soukromou, neboť zde nebylo žádného právního předpisu, který by doručenku v daňovém řízení za veřejnou listinu prohlašoval. Skutečnost, že předmětná doručenka nebyla v případě žalobce veřejnou listinou, však neznamená, že by neměla žádnou důkazní sílu, tj. že by vůbec nebyla způsobilá prokázat doručení. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku dospěl k závěru, se kterým se i v nyní souzené věci zdejší soud ztotožňuje, že i v případě, že doručenka nemá náležitosti veřejné listiny, „*má i tak důkazní váhu, ovšem k tomu, aby stěžovatel (pozn. správní orgán) důkazní břemeno neunesl, postačí, že žalobce údaje v doručence zpochybní (znevěrohodní) předestřením jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality, tj. nemusí nezbytně – na rozdíl od varianty, kdy je doručenka veřejnou listinou – prokázat opak toho, co plyne z doručenky.*“ Nejvyšší správní soud zároveň uvedl, že „...ne každá adresátem

vznesená námitka proti doručení musí být relevantní a jako taková hodnocena a dále skutkově a důkazně ověřována – za irelevantní by bylo nutno pokládat kupříkladu námitku adresáta, že sice v době doručování byl přítomen v domě, do něhož se doručovalo, avšak spal, takže neslyšel domovní zvonek; touto námitkou by se správce daně vůbec nemusel ze skutkových hledisek zabývat, neboť by nemohla přivodit změnu závěru o tom, zda bylo či nebylo účinně doručeno." Závěry Nejvyššího správního soudu jsou aplikovatelné nejen na daňové řízení, nýbrž také na jakékoli řízení správní, neboť i ve správním řízení leží břemeno důkazní ohledně doručení písemností účastníkům správního řízení na správních orgánech (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.3.2010, č.j. 9 As 65/2009-61).

Soud se musel proto zabývat tím, zda žalobce v průběhu přestupkového řízení předestřel věrohodnou skutkovou verzi reality, která byla způsobilá zpochybnit údaje uvedené na doručence a tím ji zbavit její důkazní síly. Jinými slovy, zda zde, ve smyslu citovaného nálezu Ústavního soudu, byly objektivní pochybnosti o řádném předvolání žalobce k nařízenému ústnímu jednání o přestupku.

Podle názoru soudu žalobce věrohodnou skutkovou verzi reality, která by se ze strany správních orgánů měla stát předmětem dokazování, předestřel. Již v odvolání ze dne 30. 5. 2011 proti rozhodnutí městského úřad (a zcela shodně i v žalobě) žalobce uváděl, že se o předvolání nedozvěděl z důvodu dlouhodobé zahraniční cesty pracovní cesty a že doručenkou podepsala dcera za přispění pochybení poštovního doručovatele. Za stavu, kdy žalobce jako cizí státní příslušník se dopustil přestupku na území ČR a to v souvislosti se služební cestou, přičemž současně z úředního záznamu na č.l. 4 správního spisu vyplývá, že pracuje jako řidič dopravce a provozovatele ing. Bielika –PRIBINA, považuje soud jeho tvrzení za způsobilé zbavit doručenkou její důkazní síly. Uvedl totiž konkrétní důvody, pro které nemohl doručenkou podepsat (a nepodepsal ji) a zásilku převzít. Takto předestřená skutková verze reality žalobce byla způsobilá vnést objektivní pochybnosti o řádném předvolání žalobce. Podle názoru soudu na tomto závěru nic nemění okolnost, že nenavrhoval důkazy, neboť důkazní povinnost spočívá na správním orgánu. Ten, kdo zpochybňuje, musí nastínit věrohodnou skutkovou verzi reality, nikoliv unést důkazní břemeno. To zatěžuje správní orgán.

Žalovaný (stejně jako městský úřad) však pouze porovnal žalobcovy podpisy na různých listinách, v odvolání uvedenými důvody (podpis dcery, pochybení poštovního doručovatele a zahraniční pracovní cesta v den 14.4.2011) se vůbec nezabýval a založil své rozhodnutí na nepodložených závěrech, že zásilka musela vydána adresátovi po předložení dokladu totožnosti.

Vadné zhodnocení podmínek stanovených v § 74 odst. 1 přestupkového zákona ze strany správního orgánu a projednání věci v nepřítomnosti obviněného z přestupku založilo existenci podstatné vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, tj. procedurálního pochybení v tomto soudním řízení právně významného.

Samosoudkyně shledala žalobu ve shora uvedeném rozsahu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušila pro vady řízení (§ 78 odst. 1, § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.). Protože rozhodnutí žalovaného zrušila, vyslovila současně, že se věc vrací žalovanému

k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Právním názorem, který vyslovila ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán, jak stanoví § 78 odst. 5 s.ř.s. (výrok I. rozsudku).

Ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s. samosoudkyně přiznala úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení. Právo na náhradu nákladů řízení náleželo v rozsahu zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč a odměny advokáta za dva úkony právní služby [jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. a), jeden úkon podle § 11 odst. 1 písm. d)] podle vyhl.č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif). Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle s.ř.s. činí částku 2.100 Kč (§ 9 odst. 3 písm. f), § 7). Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Celkem má žalobce právo na náhradu nákladů řízení ve výši 7.800 Kč. Lhůtu k plnění stanovila samosoudkyně podle § 160 odst. 1 zák.č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. a místo plnění určila v souladu s § 149 odst. 1 zák. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 20. března 2013

JUDr. Jana Daňková,
v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Helena Kovářiková